

מציון תצא תורה
ודבר ה' מירושלים

פורים

לך כנוס את כל היהודים



בלבבי משבן אבנה

השיעורים של הרב זמנים ב"קול הלשון"

073.295.1245 ישראל | 605.313.6660 USA

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

לאזנה לשיעור בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 718-521-5231

ומקיישים: כוכבית [*]
סולמית [#] -
[מספר שיעור] - 37453706
סולמית [#]

לקיחת חלק בהוצאות הגדולות
של הדפסת הספרים לזיכוי הרבים
ניתן לתרום במערכת הטלפונית:

מרכז הצדקה

ישראל: 1-800-28-28-28

USA +972-2-5025580

יש לציין מספר קרן:

בלבכי משכן אבנה - 4387



© כל הזכויות שמורות
מספר ישיר לשמיעת
השיעורים בקול הלשון:
073-295-1245 ישראל
USA 605.313.6660

פורים - לך כנוס את כל היהודים

תוכן

- ה שורש הדגים ביסוד המים..... ה
- ה דגים- אסיפתם היא המתרת אותם..... ה
- ה בדגים מתגלה צורת אדם..... ה
- ו כח הדגים של עולי עין - להחזיר ע' לא'..... ו
- ז שורש האדם ביסוד המים..... ז
- ח שתי פנים בדג - מדרגת דג ומדרגת אדם..... ח
- ט עומק הברכה של פרו ורבו כדגים..... ט
- ט הדגים לא מתו במבול - עומק הדבר..... ט
- י קשקשת בדג - מעין לבוש כתנות אור..... י
- יא סעודת לזיתן - גילוי אני ראשון ואני אחרון..... יא
- יא נחש עקלתון - גילוי חזרה לראשית..... יא
- יא סנפיר - גילוי מדרגת לעת"ל..... יא
- יב חזיר - חזרה למדרגת דגים שהוא מדרגת קודם החטא..... יב
- יב עומק היתר הדגים על ידי אסיפתם - גילוי הסוף שבחודש אדר..... יב
- יג גילוי חודש אדר להחזיר את השיבוטא..... יג
- יג משתה פורים - מדרגת יסוד המים שלפני החטא..... יג
- יג אסיפה - חזרת הדבר לשורשו..... יג

עומק כח אסיפת הדגים - חזרת הסוף לא' יד.....

גילוי האחדות בפורים יד.....

עומק הצלת כל היהודים מכח מדרגת פורים - מכח אסיפת הכל טו

גילוי של מדרגת פורים בסעודת לותן טו

פורים - לך כנוס את כל היהודים

דגים -

אסיפתם היא המתרת אותם

הגמרא (חולין כז:) אומרת על שחיטת בהמה שצריך לשוחטה בשתי סימנים, ושחיטת עוף סגי בסימן אחד, ובדגים: אסיפתם היא המתרת אותם. ונתבאר בגמרא (שם) שהבהמה נבראה מן העפר, לכן צריך להתירה בשתי סימנים, ועוף נברא מן הרקק, שזה מים שהצטרפו לעפר, לכן היתירו בסימן אחד. ודגים, שנבראו מן המים, סגי באסיפה.

נתבאר בדברי הגמרא שכמו שיש שחיטה לבהמות ועופות, האסיפה של הדגים יש בו דין של שחיטה לדגים, ולפי שמקור ברייתם של הדגים הוא מן המים, לכן בדגים סגי באסיפה בעלמא, אסיפת הדג - היא גופא מה שמתיר אותו. ולהלן יתבאר מה גדר האסיפה שמתרת אותם, אבל היסוד שנתבאר בגמרא הוא, שהדג נידון על מקור ברייתו, שזה נחשב צורתו של הדג השתא.

בדגים מתגלה צורת אדם

יתר על כן, כמו שבכל דבר יש "זה לעומת זה עשה אלוקים". יש דג בקדושה, שעל זה נאמר הברכה של "פרו ורבו" (בראשית א' כ"ב) ובבני אדם זה התגלה בברכת יעקב למנשה ואפרים "וידגו לרוב" (שם מח טז), לעומתו בצד הקלקול, בימי השופטים היה דג של עבודה זרה, שנקרא דגון, (שמואל א ד) כי היה לו צורה של דג. ומביא הרד"ק מחז"ל (במדרש שמואל יא ה) שחציו התחתון שלו היה נראה כצורת דג, וחציו העליון שלו היה נראה כצורת אדם. וכן נאמר בקרא שבחציו העליון היה לו צורת ידים וכדומה. מעין זה אומרת הגמרא בסוגיא של דגים (בכורות ה.) שיש דג שנקרא דולפנין,

שורש הדגים ביסוד המים

נעסוק בסוגיית יסוד המים, וגם ביחס לחודש אדר, שמזלו של אדר - דגים.

שורש יצירת דגים היה ביום חמישי דמעשה בראשית, שנבראו מן המים. הרי ששורש הדגים מן המים.

ויתר על כן, הגמרא אומרת (זבחים כב.) שהדג יש לו דין של מים לדיני טבילה: שאפשר לטבול בעינו של דג גדול שנימות, כי כל שתחילת ברייתו מן המים, טובלים בו. הרי שמקור ברייתו של הדג במים נשאר בו לדינא, עד כדי כך שאפשר לטבול בדג.

כל דבר יש לו את שורשו, ואת התפשטותו כפי שהוא בצורתו השתא. מקור הדגים מן המים, ולכאורה גילוי השתא הוא במדרגת דג. אבל בגמרא התחדש דין שלא מסתכלים על צורתו השתא, אלא על שורש היצירה שלו מן המים, וזה מעמיד אותו כהגדרה שעכשיו יש לו דין של מים. יש לזה כמה פנים בחז"ל וניתן כמה דוגמאות, אבל היסוד ברור - דג יש לו דין של מים גם לאחר ברייתו.

הגמרא אומרת (ברכות סא ב) ובהרחבה יותר בתנחומא (פרשת כי תבא) במשל עם השועל והדגים, שהדג אומר לשועל: "כל חיינו אינו אלא במים ואתה אומר לנו עלו ליבשה ומה במקום חיותינו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה". אם הדגים פורשים מן המים, אין להם מציאות. כיון שהדגים שורשם במים ויש להם דין של מים, אם הדג יפרוש מן המים, אז אין לו היות, אין לו קיום. כי ההגדרה של הקיום שלו השתא מוגדר כדין של מים. אם הדג פורש מן המים - אז אין דג.

אדם, א"כ ברור שיש כאן יחס משותף בין אדם נחש ודג.

יתר על כן, בגמרא בבא בתרא (עד ב) "ויברא אלוקים את התנינים הגדולים" שהם לויתן נחש בריח ולויתן נחש עקלתון. מחד הם נקראים תנינים, שהם דגים, ומאידך הם נקראים נחש. ברור שהדג והנחש מקבילים אהדדי, כי התנינים הגדולים נקראים תנין בבחינת נחש, והם גם בבחינת דג, בבחינת פרעה שהיה תנין הגדול הרובץ על יאורו, א"כ יש כאן גילוי של נחש ודג ששורשם אחד, נחש יש בו השתייכות לאדם, וגם דג יש בו השתייכות לאדם. אלו הם השלושה שמשמשים פנים כנגד פנים מעין מדרגת אדם.

הרי שכל דג יש לו השתייכות לצורת אדם. יש הרבה דוגמאות על זה בדברי חז"ל, אבל היסוד ברור: בכל דג, מתגלה שורש למדרגת אדם.

כח הדגים של עולי עין - להחזיר ע' לא'

יתר על כן, בגמרא (ברכות כ.) "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין" (בראשית מט כב) - 'אל תיקרי עלי עין, אלא עולי עין, ורבי יוסי ברבי חנינא אמר מהכא "וידגו לרוב בקרב הארץ" - מה דגים שבים מים מכסים עליהם ואין עין הרע שולטת בהם, אף זרעו של יוסף אין עין הרע שולטת בהם'.

מאיפה נאמר בעומק שאין עין הרע שולטת בדגים?

"ותרא האשה כי טוב העץ" וגו' (בראשית ג ו). כל שורש החטא, כמו שהגרא מאריך, היה "ותרא", בראייה. ולאחר מכן בחטא העגל שהיה במקביל לחטא אדם הראשון, נאמר "וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר" (שמות לב א). ידועים דברים חז"ל (תנחומא שלח ט"ו) 'עינא וליבא תרי סרסורי דעבירה'. 'העין רואה

שחציו התחתון דג וחציו העליון אדם, לכאורה זה היינו הך לעבודה זרה שנקראת דגון.

כאן מתגלה שהדג יש לו צורת התדמות לאדם, ונותן כמה דוגמאות לזה, וזה התגלה הן בצד הקלוקול והן בצד הקדושה. ראשית כל ראינו את זה בצד הקלוקול, שהיה עבודה זרה שנקראת דגון שהיה בו צורת דג עם התדמות לצורת אדם. שבחלקו התחתון היה דג ובחלקו העליון היה לו צורת אדם. אבל גם בצד הקדושה, יש דג שיש בו פני אדם: נאמר הברכה לאפרים ומשנה "וידגו לרב בקרב הארץ" (בראשית מח טז), ונאמר כאן ברכה לדגים, כי בדג מונח צורת אדם.

אבל יתר על כן, נתבאר בגמרא בריש מסכת כתובות (ה א), בתולה נישאת ליום רביעי על מנת שתיבעל בליל חמישי כי נאמרה בו ברכה לדגים, ואלמנה נישאת ליום חמישי על מנת שתיבעל בליל שישי כי נאמרה בו ברכה לאדם. בשלמא שהאלמנה נישאת ביום חמישי על מנת שתיבעל בששי, כי ביום שישי יש ברכה לאדם. אבל איך יתכן שכל בתולה נישאת ליום רביעי על מנת שתיבעל בליל חמישי מפני הברכה שחלה בדגים?

בודאי שזה מושרש בברכת יעקב אבינו של "וידגו לרוב" (בראשית מח טז). אבל בעומק הדק, השורש של שניהם מונח בצורת אדם. כמו בקלוקול יש דג שחציו אדם, כן בקדושה הדג יש לו שורש בעצם מדרגת אדם. ולכן חז"ל תיקנו שכל בתולה נישאת ביום רביעי כדי לקבל ברכת הדגים, ממדרגת דג. ובהמשך נבין יותר מדוע.

הגמרא בבכורות (ה א) אומרת: שלשה משמשים פנים בפנים: אדם, נחש, ודג, כי דיברה עמהם השכינה, אדם ברור שדיברה עמו שכינה, ונחש בחטא אדם הראשון, ודג במעשה דיונה. בנחש מבואר במדרש רבה (בראשית כה) שהיה לו רגלים והיה מהלך כבן

שיש בו פני דג. וזה שורש לדג בצד הקלקול שנקרא דגון. אבל החצי עליון של הדג שיש לו פני אדם - על החלק הזה של הדג נאמר "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין", שהדגים עולים מעל העין.

בקלקול יש יער בע', ותיקונו יאור, לעלות מע' לא'. בקלקול, יש ירידה למדרגת ע', ובתיקון יש עלייה למדרגת א'. בדג מתגלה יער, בקלקול ע', ותיקונו לעלות למדרגת יאור בא'. זה נקרא עולי עין, למעלה מן העין, שהוא הא' שלמעלה מן הע'. זה גילוי עולי עין בדגים, מדרגת אדם שמתגלה בחצי העליון של הדג.

שורש האדם ביסוד המים

התבאר בהתחלה שדגים יש להם הגדרה של מים לדינא, כי אפשר לטבול בעינו של דג.

להבין ברור: נאמר "וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה" (בראשית ב ז). מצד כך, האדם דומה לבהמה שנבראה מעפר ולכן צריך לשחוט בה ב' סימנים. אבל האדם יש בו גם פנים של דג, ומצד כך, האדם עדיין במדרגת מים. הגילוי של אדם, מצד חציו העליון של דג, מתגלה מצד ששורשו במים.

בלשון ברורה ופשוטה, נאמר "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב ז), וזה מגלה ששורש יצירתו במים ולא בעפר. גופו של אדם בא מן העפר, וזה שורש המיתה שבאדם, "עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג ט), אבל נפחת פיו שלו ית' שמו הוא גילוי מדרגת מים שבאדם. מצד כך, האדם לא היה צריך למות. מכח החטא, האדם נפל ממדרגת נשמה, מים, למדרגת גוף, עפר. חציו העליון של הדג שיש בו צורת אדם הוא מצד שורשו של הדג במים. וחציו התחתון של הדג הוא בכחינת עפר ומצד כך ברגע שהדג פורש מן המים, על זה נאמר בעומק "ביום אכלך ממנו מות תמות" (בראשית ב ז), זה מתגלה בדג שפורש מן המים.

והלב חומד וכלי המעשה גומרים' (רש"י במדבר טו לט). מצד כך, שורש כל חטא מתחיל בעין.

וכשנאמר בדגים עולי עין - שאין עין הרע שולטת בהם, הגמרא בכבא בתרא (כא.) אומרת גבי צידה של דגים: 'שאני דגים, דיהבי סייארא', ואומר רש"י, 'נותנים עין בהבטם להיות נוהגים לרוץ למקום שראו שם מזונות'. עומק הדבר, הדגים יש להם מזון שמגיע ממקום שלמעלה מהקלקול של אדם הראשון שתחילת אכילתו מ"ותרא האשה כי טוב" מאכילה מעץ הדעת שהתחיל מראייה. בדגים שנאמר בהם עולי עין, ויש להם ברכה של פרו ורבו, ו'אין הברכה שולטת אלא בדבר הסמוי מן העין', ומצד כך בדגים מתגלה בהם פנים שלמעלה מן הקלקול שבעין, למעלה מחטא אדם הראשון שהתחיל בראייה. הברכה שנאמרה לדגים ביום חמישי הוא שהדגים ניזונים מחסדו של הבורא ית', כמו שאומר רש"י, כלומר, התגלה בהם מזון שלא בא ממציות של חטא, שלכן לא שולטת בהם עין הרע, ויש להם ברכה של פרו ורבו כיון שהברכה שולטת בדבר הסמוי מן העין.

שורש הפגם היה שבא נחש על חוה והטיל בה זוהמא', שזה היה פגם בדעת, פגם היסוד. וביוסף מתגלה במדת מה תיקון היסוד (ובדקות, מתגלה בו פנים של קלקול היסוד אבל גם מתגלה בו פנים של תיקון היסוד) ומצד כך בנות צעדה עלי שור והוא לא מביט בהם, וזה שורש שורש הראיה שנתקנה, לכן נאמר בו "בן פורת יוסף עלי עין", תיקון העין.

בדג שמתגלה בו 'חציו ולמעלה אדם וחציו למטה דג'. מתגלה שחציו ולמעלה שבו הוא למעלה מעין, וחציו ולמטה הוא מתחת לעין.

ומצד כך הגמרא (כבא בתרא עד ב) אומרת שלכן הקב"ה סירס את הזכר והרג את הנקבה ולא צינן את הנקבה כמו בבהמות בהררי אלף כיון שהדגים יש בהם פריצותא, לכן הם פרים ורבים הרבה. זה מצד חלק התחתון של הדג

הם רק נראים כחיים)? הקללה של האדם, "עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג יט), מגלה לו שאיפה חיותו? מן הארץ, ולא מן המים.

אבל הדגים מגלים מדרגת מעין קודם החטא, שעדיין מקור חיותו מהמים ולא מהעפר. וכאשר מפרידים את הדג מן המים מיד הוא מת, זה מצד הנפילה של הדג, אבל יש עוד נפילה, שהאדם נראה לו שחיותו בא מן העפר: "כבהמות נדמו", והבהמות נבראו מן העפר.

שתי פנים בדג -

מדרגת דג ומדרגת אדם

בדג כמו שהוזכר בדגון ובדולפנין יש גילוי של חציו ולמעלה נראה כצורת אדם, וזה הפנים העליונות של הדג, וגם מתגלה בו פנים תחתונות שבחציו ולמטה הוא דג.

ברור שהפנים התחתונות של הדג, שחציו ולמטה דג, בא לציין את מקום המות.

אבל מצד הפנים העליונות שמתגלה בדג שיש בו צורת אדם, מצד כך, איך תופסים את הדגים על מנת להוציאם מן המים? תופסים אותם בגרונם.

כל צורת אדם בכללותה הוא ראש וגוף. האדם מכח החטא נפל ממדרגת ראש למדרגת גוף. בשורש יצירתו של האדם, ישראל נמשלו למים, זה כח החכמה שבראש, שמתגלה ביסוד המים. ברגע שהאדם פורש מן החכמה, הוא מת - כלומר, כאשר הוא פורש מן החכמה, הוא מתנתק מראשו.

זה כצורתו של דג שכאשר מנתקים את ראשו הוא מת, כי הוא נופל למדרגת גוף. ולכן מקום מיתתו של הדג הוא בגרון. חלקו העליון של הדג הוא בצורת אדם, וחלקו התחתון של הדג הוא בצורת דג. כאשר באים להמית את הדג, תופסים את הדג בגרונו. עומק הדבר, כי

בשאר בעלי חיים אין מיתה מיד כאשר הם פורשים ממקור חיותם, עד כלב שהמזון שוהה במעיו שלושה ימים. אבל בדגים, עדיין יש בהם מציאות האור של היצירה שלו שהוא מן המים, וזה מתגלה בכך שברגע שהם יוצאים מן המים, מתגלה בהם מות.

אצל אדם בכללות שמכח החטא נפל ממדרגת מים לעפר, מכאן ואילך חיותו נגדעה ונסתלקה, ולכן מתגלה בו "ביום אכלך ממנו מות תמות" (שם), "עפר אתה ואל עפר תשוב" (שם ג יט). אבל בדג נשאר הגילוי איך שהוא עדיין מקושר לשורשו במים, כי ברגע שמפרידים את הדג מן המים מקור גדולו, מתגלה בו מיתה, אצל אדם בשורש היצירה ביום ששי נעתק ממים לעפר, אבל אצל הדג בכל פעם שמפרידים את הדג מן המים, זה מעין מהדורה בתרא של החזרה לאכילה מעץ הדעת, שבו נפל האדם ממדרגת מים למדרגת עפר. זה מצד הנפילה של הדג - ברגע שמוציאים את הדג מן המים.

בגמרא (מסכת ערויבין כז ב) יש הוא אמינא שהדגים נקראים גידולי קרקע, ומסקנת הגמרא שהדגים לא נקראים גידולי קרקע, הצד שהם נקראים גידולי קרקע כיון שהם ניזונים ממזון שבא מהקרקע, אבל למסקנה הם אינם גידולי קרקע, כי מקור חיותם רק במים. מצד הנפילה של הדג - ברגע שמוציאים את הדג מן המים, הוא הופך להיות במקום של גידולי קרקע, ואז הדג מוגדר כמת.

אצל כל אדם ואדם, נראה לו שאפילו כאשר הוא פורש מן המים, הוא נשאר חי. ועל זה בעומק אומרת הגמרא (עבודה זרה ג ב) נמשלו ישראל לדגים, מה דג כיון שפורש מן המים מיד מת, אף ישראל כיון שפורשים מדברי תורה שנמשלו למים מיד מתים. אבל הדבר הזה לא גלוי. כמה איכא בני אדם בשוקא אשר פורשים מן התורה אבל הם נראים כחיים (וכמוכן,

ברכת יעקב לאפרים ומנשה, זוהי הברכה לדגים שמפני כן בתולה נישאת ברביעי, שההתפשטות שלה יהיה כשורשה, בבחינת "אילן אילן במה אברכך שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך", כמדרגת הדג שמה שיוצא ממנו נשאר במדרגת השורש.

זה העומק של מה שהוזכר הגמ' ביומא זכרנו את הדגה לחד מ"ד כפשוטו ולחד מ"ד אלו הם עריות, הגמ' בסוטה (יא ב) ובעוד מקומות כשבני ישראל היו במצרים ובנות ישראל היו הולכות לשאוב מים עלה להם בדלי חצי מים וחצי דגים ועושות ארוחה לבעליהן וזה גרם לנשים לתבוע את בעליהם לשמש מטתם, ומכח כך התגלה פרו ורבו, נמצא שבמצרים עצמה מתגלה פרו ורבו כדגים, שם התגלה אשה ילדה ששה בכרס אחד, שם התגלה שמה שנאמר זכרנו את הדגה לחד מ"ד אלו הם עריות, כאן מתגלה שהתפשטות הדבר חלה כנקודת השורש.

שהרי הראשון שירד למצרים היה יוסף, וכל הפרו ורבו שהתגלה במצרים לאחר מכן היה מכח יוסף. ולכן לחד מ"ד (יומא עה א) הדגה במצרים היה עריות, והשורש לכך היה ביוסף שהיה הראשון במצרים שהיה לו נסיון בעריות, ושם דמות דיוקנו של אביו נתגלה לו, התגלה לו שורשו איך שהוא טיפה באביו, וזה היה גופא ההצלה שלו מאשת פוטיפר. לכן שורש כל הלידה אח"כ זכרנו את הדגה - עריות מתגלה כפי נקודת השורש.

נתבאר עד השתא שמדרגת הדג מחזיר את הדבר כפי שהיתה קיימת בשורשו.

הדגים לא מתו במבול - עומק הדבר

בפנים נוספות של הדבר, הגמרא (קדושין ג.) אומרת על דור המבול ששם "כל אשר בחרבה מתו" - זולת הדגים שלא מתו.

מיתתו של הדג הוא כאשר מבדילים את הדג ממדרגת האדם שבו ומגלים בו את החלק התחתון שבו, הדג שבו.

זה העומק של מיתת הדגים במכת דם, "והדגה אשר ביאור מתה" (שמות ז כא) - איך הדם הרג אותם? כאשר נופלים הדגים ממדרגת א' של אדם, אז הם הופכים להיות דם ואז הם מתו.

עומק הברכה של פרו ורבו כדגים

"זכרנו את הדגה אשר אכלנו במצרים" (במדבר יא ה), ואומרים חז"ל (יומא עה.) לחד מ"ד אלו הם דגים כפשוטו, ולחד מ"ד אלו הם עריות. מה נאמר כאן בעומק?

בתולה נישאת ליום רביעי מפני הברכה לדגים ביום חמישי, כי בעומק כל דג מגלה צורת אדם, ובדקות איזה צורת אדם הוא מגלה? לא צורת אדם במובן הפשוט, אלא מגלה את הפרו ורבו כדגים, כלומר הכח לעשות עוד צורות אדם כיוצא בו.

הברכה לדגים הוא פרו ורבו, שורש ברייתו של הדג הוא מן המים, והדג בהתפשטותו נשאר כפי שורשו, אפשר לטבול בעינו של דג כי יש לו דין של מים. עומק הברכה של פרו ורבו כדגים הוא, שבכל פרו ורבו יש טיפה שמגיע מן האב שהופך להיות בן, ומדרגת הבן הוא לא כפי מדרגת האב שממנו יצא הטיפה, לא כפי שורשו. אבל הדג נשאר במדרגת שורשו וזה מתגלה בעינו דייקא, ומצד כך כאשר יש פרו ורבו כדגים, הבן נמצא במדרגת האב.

זה עומק הברכה שנאמר "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" (בראשית מח ה), בני בנים הרי הם כבנים, ובעומק, על ידי שהוא מברך אותם פרו ורבו כדגים, והדג בהתפשטותו נשאר במדרגת שורשו, מצד כך בני בנים הרי הם כבנים. נקודת השורש מתגלה בנקודת התפשטותו של הדבר - זוהי

סנפיר זה אותיות ספיר נ', ספיר מלשון "אבן ספיר ויהלום", לשון הארה. וסנפיר זה הכנפיים שאתם הוא מתנוועע ושט.

מהו קשקשת? אומר רש"י (עה"ת שם), זה לבושו של הדג (ע"פ הגמ' חולין שם).

קודם חטא אדם הראשון, איזה לבוש היה לו? כתנות אור, בא'. ולאחר החטא נעשה לו כתנות עור בע'. מה מתגלה בדג שיש לו קשקשת? שהוא בבחינת עולי עין, למעלה מעין, למעלה מע', לא מדרגת יער אלא מדרגת יאור, א' במקום ע'. ומצד כך, כל דג מחזיר את הדבר למדרגת ראש, לראשית, למדרגת א'. כאשר הדג מחזיר הדבר למדרגת א', הוא מחזיר את הלבוש שהיה בבחינת כתנות אור. קודם החטא, כל הלבוש היה מיניה וביה: כהדין קמצין דלבושיה מיניה וביה. לעומת זאת לאחר החטא, הלבוש היה כתנות עור. הגמ' דנה אם אפשר לכתוב תפילין על גבי עור של דג, ואומרת הגמ' כשיבוא אליהו ויכריע אם פקע הזהומה מעור הדג או לא, כל קשקשת של הדג הוא לבושיה מיניה וביה. זה מדרגת לבוש של כתנות אור בא', מדרגת עולי עין שלמעלה מע', זה ההיתר של דגים.

הבהמה ניתרת על ידי הסימנים של שוסעת שסע ומפרסת פרסה ומעלת גרה (ויקרא יא ג), והחזיר 'מראה את טלפיו, ואומר כשר אני' (ויקרא רבה פ"ג ה), וזה מצד היחס בין חזיר ונחש ודג שכל זמן שמזקינים נעשים יותר גבורים מצד החיבור דקלקול מצד נפילת מדרגת הדג. אבל מצד הפנים העליונות של הדג, הדג לעולם מתגלה באופן של קשקשת, וכל קשקשת מלשון קש קש, מלשון היקש, וכל היקש ענינו נשיקה, להיקש שני דברים, וזה יכול להתגלות באופן של להיקש הענף לשורשו. זה מדרגת הלבוש מיניה וביה בקשקשת, שהלבוש שוה כמו המולבש. זה כתנות אור בא'. כמו שהנשמה בפנימיותה

מה עומק הדבר שהדגים לא מתו במבול? הרי בדור המבול היה "השחית כל בשר את דרכו על הארץ" (בראשית ו יב), ומה שונה הדגים מכל הבריות כולם?

בהבנה פשוטה, כי הדגים לא עברו בגזל כיון שהם ניזונים מחסדו כפי שהוזכר לעיל. אבל לעניינינו דידן, אומרים חז"ל שהיו עשרה דורות מאדם הראשון, עד שבא נח ונטל שכר כולם (אבות ה ב). כל האדם "השחית כל בשר את דרכו על הארץ" והקב"ה היה צריך להחריב את כל העולם. כאן מתגלה שהענפים לא היו כמו השורש. השורש היה אדם הראשון, והעשרה דורות קלקלו, ובא הקב"ה והחריב את העולם, עד שבא נח ואברהם ובנו את הכל מחדש. אבל אחרי העשרה דורות, התגלה שהם לא כדור הראשון. כולם קלקלו והשחיתו את דרכם, חוץ מן הדגים. בעומק, מתגלה בדגים שהענף הוא כמו השורש, ולכן הם לא מתו במבול. זה הפנים העליונות שמתגלה בדג. וכאשר הענף נמצא כפי שהיה במדרגת השורש, אז לא יכול לחול בו מיתה.

"מכל אשר בחרבה מתו" (בראשית ז כב), ומצד כך מתגלה 'בונה עולמות ומחריבן', זה שורש הקלקול בעין. אבל הדגים מגלים שאין קלקול בעין, ואז אין 'מחריבן', אין חרבה. אז מה שהיה בהתחלה, 'בונה עולמות' - ואין כאן 'מחריבן'. כי הדגים מגלים שההתפשטות של הדבר היא מעין גילוי נקודת השורש.

קשקשת בדג - מעין לבוש כתנות אור

כידוע, יש שני סימנים בדג: סנפיר וקשקשת (ויקרא יא ט). סנפיר בלי קשקשת אינו כשר, אבל קשקשת בלי סנפיר כשר. ושואלת הגמרא (חולין טו ב): אם כן למה צריך לכתוב סנפיר, לכתוב בתורה רק קשקשת? אומרת הגמרא: 'גדיל תורה ויאדיר'. והדבר צריך ביאור.

של "ומבלעדי אין אלוקים" נעלם. יש הסתר פנים בכל הבריאה, מאז חטא אדם הראשון ואילך. וכאשר יתגלה אני אחרון - יתגלה מי שהוא ראשון, הוא הוא האחרון.

נחש עקלתון - גילוי חזרה לראשית

איפה מונח הגילוי הזה, שהראשון הוא הוא האחרון? זה מונח במדרגת הדג.

זה נקרא נחש בריח ונחש עקלתון. אומר רש"י שהנחש בריח הוא בצורה ישרה, בבחינת מבריח מן הקצה אל הקצה, כמו בריח התיכון במשכן, והנחש עקלתון היה בצורה של עיגול, על שם כן נקרא עקלתון, מלשון דרך עקלקלות.

מצד כך, הגילוי של נחש עקלתון הוא איך הכל חוזר בחזרה אל הראשית, כמו עיגול שמחזיר כל דבר אל נקודת הראשית שלו.

סנפיר - גילוי מדרגת לעת"ל

הגילוי הזה נקרא נונא, שהוא דג בלשון ארמית.

זה עומק היתר הדג על ידי הסימן שנקרא סנפיר, מלשון ספיר-ג. ועל זה אומרת הגמרא די לנו להתיר דג בקשקשת, למה צריכים סנפיר? 'וגדיל תורה ויאדיר'. זה נקרא ספיר-ג: להגדיל תורה ולהאדירה.

השתא יש לנו כמו שמבואר בגמרא בערובין (יג ב), [ויותר מפורש במסכת סופרים פט"ז מ"ו, ובירושלמי סנהדרין פ"ד ה"ב] מ"ט פנים טהור מ"ט פנים טמא, אבל לעת"ל יסתלק מ"ט פנים טמא, ויתגלה שער הנ' דקדושה: "זיהי בנסוע הארון", והגילוי שער הנ' דקדושה איפה הוא מתגלה? בסנפיר של הדג, ספיר-ג, שכל ענינו 'להגדיל תורה ולהאדירה'.

הרי הדין של סנפיר אינו דין למעשה, בעולם המעשה מתגלה רק מ"ט פנים טהור מ"ט

אור, הארה, ראש, כך גם לבושו הוא הארה, זה היתר דגים מדין קשקשת.

וכל זה מתגלה בדג שלא נפל ליסוד העפר, לא כמו הבהמה שבאה מן העפר ועוף שבא מן הרקק, אלא גילוי של הדג הוא במדרגת מים חיים אל כלי, ומצד כך מתגלה שהכלים שלו, הלבושים שלו, הם מיניה וביה. זה היתר הדגים על ידי קשקשת.

סעודת לויתן -

גילוי אני ראשון ואני אחרון

וההיתר השני בדג על ידי סנפיר, לשון הגמרא בכבא בתרא (עד ב) 'לויתן נחש בריח, ולויתן נחש עקלתון, - זכר ונקבה בראם'. זוהי סעודת לויתן, הסעודה של הצדיקים לעתיד לבוא. יש את הסעודה מבושר לויתן ויש את הסוכה מעורו של לויתן (שם עה א), וברור שבעור דייקא יש בו גילוי של אור בא'. לדינא למעשה יש נידון אם אפשר לכתוב תפילין על עור של דג אם פסק ממנו הזוהמה או לא, צד נפילה של דג וצד עליון, ולכן עד שיבוא אליהו שאז יתגלה הצד העליון.

הרי שהסעודה לעתיד לבוא לצדיקים, היא סעודה של דגים. מדוע הסעודה לעת"ל דוקא בדגים?

היה ראשית בריאת העולם והיה אח"כ את כל השינוי שקרא מיום ששי דמעשה בראשית בחטא אדה"ר. כל ענינו של דג בא לגלות שהענף, ההתפשטות של הדבר, הוא נמצא כפי שהוא מתגלה בשורשו. כאשר בא אחרית העולם, סוף ימות עולם, והקב"ה יעשה סעודה לצדיקים - מה ענינה של אותה סעודה? צריך להתגלות שמה ה"אני ראשון ואני אחרון, ומבלעדי אין אלוקים" (ישעיה מד: ו). השתא מתגלה רק "אני ראשון", ועדיין לא נתגלה "אני אחרון". והשתא שאנו נמצאים באמצעותו של העולם, בין הראשית ובין האחרית - המציאות

אלוקיך בה, הע', חוזר למדרגת א'. וגם בתוך הבעלי חיים היה את הגילוי הזה - בדגים, שלא שלט בהם המבול. מצד כך, הדגים מגלים מדרגת קודם החטא.

א"כ הנחש מגלה איך הכל נפל לקלקול, אחרי החטא. והדג מגלה איך הדבר נשאר כפי שהיה קודם החטא. מה החזיר מגלה? החזיר מגלה איך לחזור מאחרי החטא לקודם החטא

זה השלשה ככל שהם מזקינים שמתרחקים מנקודת השורש נעשים גבורים יותר, שלא מתגלה בהם הקלקול, נחש דג וחזיר. ברור שיש צירוף בין שלשתם, והם לא רק נעשים גבורים לעצמם, אלא צריך לקחת את שלשתם יחד ולצרפם. אם צירפנו את הנחש שהוא הקלקול, ואת הדג שהוא כקודם הקלקול, ואת החזיר שעתידי להחזיר מנחש לדג, - זה נקרא מדרגת חזיר, שהוא מחזיר את הדבר בחזרה כמו שהיה קודם החטא. ובשלשה אלו יחדיו, הנחש והדג והחזיר - מתגלה בהם השלימות.

עומק היתר הדגים על ידי אסיפתם - גילוי הסוף שבחודש אדר

לעיל הוזכר דברי הגמרא שהדגים התרתם על ידי אסיפה.

נחלקו התנאים מתי הדג מקבל טומאה שהוא נקרא מת, לבית שמאי משעה שהם ניצודו. לבית הלל משעה שמתו, לרבי עקיבא כל זמן שאינם יכולים לחיות. אבל לבית שמאי שהדגים נחשבים מתים כבר בשעה שניצודו, זה באותו אבחנה של אסיפתם היא התרתם שאז הדגים נחשבים מעין שחוטים להיתר אכילה. כמו כן לבית שמאי הדגים נחשבים מתים בשעת אסיפתם לענין טומאה היינו הך.

"בן פורת יוסף בן פורת עלי עין". יוסף נמשל לדג, ויוסף מלשון "אסף ה' את חרפתי". ההגדרה שאסיפתם של הדגים היא זו שמתירה את הדגים באכילה שנאמר "דגי הים יאסף

פנים טמא, אבל סנפיר, ספיר-נ', הוא הלכתא למשיחא, ששם 'מצוות בטלות לעתיד לבוא' (נדרים סא., לחד מ"ד) ושמה כאשר אין מצוות אז מה יתגלה? להגדיל תורה ולהאדירה. אין בו נפקא מינא לדינא, יש בו רק את הגילוי של להגדיל תורה ולהאדירה. הקשקשת מגלה מדרגת קודם החטא, שזה לבוש, כתנות אור בא'. ועל ידי כן עולים ממדרגת חטא למדרגת קודם החטא. והסנפיר מעמיד את הדבר בגילוי דלעת"ל, להגילוי של 'להגדיל תורה ולהאדירה'.

חזיר - חזרה למדרגת דגים שהוא מדרגת קודם החטא

הוזכר לעיל דברי הגמרא שיש שלשה שמשמשים פנים כנגד פנים אדם נחש ודג, ושלושה כל זמן שמזקינים הם נעשים גבורים יותר: נחש דג וחזיר.

מדוע חזיר נקרא חזיר? באחד מן הנבואות על הארבע גלויות, גלות אדום נקראת רומי ונקראת חזיר. וידועים דברי חז"ל מדוע גלות אדום נקראת חזיר: שיש פני אדם וזה לעומת זה אדום - רומי שעתידה להחזיר את המלכות לישראל. ועוד אומרים חז"ל: חזיר שעתידי לחזור לקדושה.

בשלשה שמזקינים ונעשים גבורים, נחש דג וחזיר, הנחש הוא הפנים של הקלקול ברור שהנחש היה שורש הקלקול לכל הבריאה. והדג מגלה איך נשאר הדבר אפילו אחרי החטא כמו שהיה קודם החטא.

כאשר בא מבול לעולם וחזר העולם לתוהו, שזה היה חזרה לבריאה מעיקרא שהיה "תוהו ובוהו וחושך על פני תהום", ובמבול נפתח מימי התהום וחזר העולם לתוהו - אבל היה מקום אחד בעולם שלא חזר לתוהו: בארץ ישראל לא הגיע המבול. "ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה" - בארץ ישראל, מכח ה'עני' ה'

משתה פורים - מדרגת יסוד המים שלפני החטא

אומרים חז"ל, כל סעודת פורים הוא מעין הסעודה דלעתיד לבוא. סעודת פורים יש לה דין של משתה, ואומר הרמב"ם ששתיית יין בסעודת פורים הוא מדין משתה. בשאר בשנה, כל סעודה נקרא סעודה, לא משתה. אבל הסעודה בפורים נקרא משתה.

למה המשתה בפורים נקרא משתה, ולא נקרא סעודת פורים? כי הסעודה הזו לא נפלה למדרגת יסוד העפר, של "עפר תאכל, קוץ ודרדר תצמיח לך". אלא סעודת פורים הוא במדרגת יסוד המים, לפני החטא. לכן תמיד דרכה של סעודה יש בו אכילה מרובה משתייה, וכך היה סעודת אחשורוש, אבל סעודת פורים נקראת משתה ולא סעודה, כי הסעודת פורים זה לא אכילה במדרגת עפר, אלא אכילה במדרגת מים.

יתר על כן, מבואר בילקוט שכל מים שנאמר בתורה אינו אלא יין. לפי זה, במשתה פורים שיש דין לשתות יין, והמשתה נקרא על שם היין, שהוא בעצם גילוי המים כפי שהוא נמצא בשורש. זה היין, שזה השבעים, כנגד שבע שבעים של דג.

אסיפה - חזרת הדבר לשורשו

הגילוי בחודש אדר, מדרגת אסיפה של הדגים, סוף ניסים שניתנה להכתב, בסוף החודשים - ולכן בפורים יש היתר אכילת דגים, מצד שהזמן של אדר אוסף את הדבר.

מהו עומק ההגדרה שאסיפתם - היא זו שמתרת אותם, בדגים? כל הגילוי של הדגים מגלה שגם בנקודת ההתפשטות מתגלה נקודת השורש. מה קורה כאשר אספתי אותם והוצאתי אותם מהמים? כאן מתגלה המות של הדגים. מה ההיתר של הדגים? בשעה שאני

לכם", כל היתרם על ידי אסיפתם - ברור לכל בר דעת שזה מאותו שורש של כח האסיפה שמונח ביוסף שהוא נמשל לדג.

לכל חודש יש מזל, והמזל של חודש אדר הוא מזל דגים. ואומרים חז"ל 'אסתר סוף ניסים' (ימא כט.). מצד שזה ראוי להכתב, ומצד מדרגת הזמן זה בחודש האחרון של השנה. הגילוי של סוף ניסים, בסוף החודשים שענינו גילוי הדגים, שכל התרתן של הדגים הוא על ידי אסיפה - הרי חודש אדר, הסוף, בבחינת "אסף אסיפם" (ירמיהו ח: יג) הוא אוסף את הכל, וחוזר ומצרף את הכל ללעילא, לתקן את הכל

גילוי חודש אדר להחזיר את השיבוטא

חז"ל אומרים באיכה רבתי, כאשר בני ישראל יצאו לגלות, כל שבעה מאות מיני דגים עברו דרך התהום ויצאו לגלות. ובשעה שחזרו ישראל מגלות לגאולה, חזרו כל הדגים חוץ משיבוטא.

ואומרים חז"ל על השיבוטא: 'כל מה שאסרתי לך התרתי לך כנגדו - אסרתי לך חזיר והתרתי לך כנגדו מוח דשיבוטא'. נמצא שהמוח דשיבוטא הוא הפנים של החזיר שעדיין לא חזר.

כל דגי הים ירדו לגלות דרך התהום וחזרו עם ישראל בגאולתם. ויש דג אחד שיצא לגלות ועדיין לא חזר מגלות - זה השיבוטא. ההיתר לאכול המוח דשיבוטא שיש בו מעין טעם החזיר - הוא זה שלא חזר מהגלות, ונשאר בגלות.

אבל כאן מתגלה פנימיות האור שבחודש אדר: האור שמתגלה בחודש אדר בא להחזיר את אותו שיבוטא.

האכילה של הדגים? על ידי אסיפתם: "דגי הים יאסף לכם", לאסוף אותו בחזרה לשורשו. זה בבחינת שבעים זקנים שהוא בבחינת דג יין.

מה ההיתר שמונח בדג? לאסוף אותו בחזרה לשורשו. זה מגלה, שעל אף שהדג התנתק מן המים, אפילו הכי חזרתי ואספתי אותו לשורשו. זה עומק ההיתר לאכול דגים על ידי אסיפתם.

וזה עומק הגילוי של מזל דגים, של חודש אדר. זה לא רק לדגים שנמצאים במים, במקום חיותם. אלא עומק הגילוי הוא, בבחינת אסיפה של הסוף, יוסף, אסף, סוף דחודש אדר שמגלה "דגי הים יאסף לכם", הם מחזירים את הסוף לא'.

זה מדרגת דג שנקרא נחש עקלתון, שהוא בצורת עיגול. כל ענינו של עיגול הוא היקף שמקיף את הדבר, בבחינת 'מוקפות' חומה - שהוא מזמן יהושע בן נון'. ועל זה דורשים חז"ל "וידגו לרוב בקרב הארץ", שהכניסה לארץ ישראל על ידי יהושע בן נון', כלומר 'נוני ימא', הדגים, זה הכח להכנס לארץ ישראל, זה ה"וידגו לרוב" של יהושע, שבא משבט אפרים - מיוסף.

ומצד כך, הגילוי שמתגלה בכניסתם לארץ, שאוספים את כולם - הם יוצאים מן הים, ומגיעים לארץ ישראל. כאשר הם יוצאים מן הים, הם יוצאים ממדרגת דגים שבתוך הים. אז מה מתיר אותם? האסיפה שלהם, שמתקבצים בחזרה לארץ ישראל - זהו גופא ה"וידגו לרוב בקרב הארץ".

גילוי האחדות בפורים

כאשר מתגלה מדרגת פורים, שזה מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים וימי משתה ושמחה בצוותא - הרי כל פורים בנוי על חיבור כל כנסת ישראל. בקלקול, מתגלה שיש 'עם מפוזר ומפורד', אבל בתיקון, מתגלה בפורים האחדות של כל כנסת ישראל, מעין מה שנאמר במתן תורה 'כאיש אחד בלב אחד'. מה עומק התיקון בפורים שכולם הם כאחד? זה מעין

אוסף דגים, בכל אסיפת דברים, ההגדרה הוא שאני מחזיר אותם לשורש. זה השורש של אסיפה, שהוא אסף, א-סף. לעומת מדרגת יוסף שהוא מוסיף ופרה ורבה הלאה, מדרגת א-סף הוא להחזיר את הסוף לא'. זה שורש המושג של אסיפה.

ביוסף נאמר "אסף ה' את חרפתי", כלומר, נאסף הדבר בחזרה לשורש, ומכאן ואילך כל מה שהוא מוסיף נעשה כ'מעייין הנובע'. אבל מכח מה נעשה כמעייין? אחרי שהוא אסף את הדבר. אילו לא היה "אסף ה' את חרפתי" שהיה בבחינת 'חפרה הלבנה ובושה החמה', זה החרפה שנתקן - אז לא היה מתגלה ה'פרו ורבו', תוספת, יוסף. איפה מתגלה מדרגת יוסף? כאשר יש אסיפה ואז יש חזרה לשורש, ואז על ידי אסיפת הדבר לשורש, חוזר הדבר למקורו כ'מעייין הנובע'.

עומק ההגדרה של 'אסיפתם' - היא מה שמתרת אותם' שמתגלה בדגים הוא, כי כל זמן שהדגים נמצאים במים, הם תמיד מחוברים לשורש.

ועל זה אומרת הגמרא שנמשלו דברי תורה למים, כמו בדגים כאשר יש טיפה שיוורדת מלמעלה הם עולים למעלה לקראתה כאילו לא טעמו טיפה מימיהם. למה הם עולים לקראתה? כי כל הזמן הם מחוברים למים של השורש. הם לא נמצאים במדרגת מים תחתונים של "יהי רקיע מבדיל בין מים למים", ההבדלה בין מים תחתונים למים עליונים. אלא הם מחוברים תמיד למים העליונים.

מצד כך, כל זמן שהדגים נמצאים במים, 'טובלים בעינו של דג' - כי הדג נשאר מחובר לנקודת שורשו, במים.

עומק כח אסיפת הדגים - חזרת הסוף לא'

אבל כאשר אספתי את הדג, זה 'ביום אכלך ממנו מות תמות', זה מקום הביטול של הדג כי אין לו חיות, ואז מהיכן יבוא ההיתר של

שמתגלה, גילוי מדרגת הדג, "דגלו עלי אהבה": שכל התפשטות חוזרת בחזרה לשורשה, עד "כל דגי הים יאסף לכם".

זה מגלה שאפילו כשנאמר "להשמיד להרוג ולאבד את כל יהודים ביום אחד", כמו דגים שפרשו מן הים, שהופכים להיות דגים מתים, ואז יתגלה להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים ביום אחד - מה התיקון? לך 'כנוס' את 'כל' היהודים. ואז ה'היתר' שלהם נעשה כדג - שהוציאו אותו מן המים, והאסיפה הזו, ה'שחיטה' הזו, היא גופא מה ש'מתרת' אותם.

גילוי של מדרגת פורים בסעודת לוי

זה עומק סעודת הלוייתן דלעתיד לבוא, ששם יחזרו ויתקבצו כל בני ישראל יחד.

אומרים חז"ל שעתיד הקב"ה לשחוט את הלוייתן בסימני טהרה (כבא בתרא עה.). הלוייתן עתיד להשחט, ומה ההיתר שם בעומק לאכול את הלוייתן, באיזה שחיטה הותר הלוייתן בעומק? מדין "דגי הים יאסף לכם".

זהו העומק של מזל דגים שמתגלה בחודש אדר מכח ימי פורים, שאפילו שכאשר מתגלה שפרשנו מן התורה, מן המים, והגענו ליסוד העפר שהוא "מות תמות" - אבל אם אוספים כולם יחד, חוזר מקור ההארה, מקור הטהרה שורש גאולתם של ישראל. זה אוסף את כל הדגים - ואפילו השיבוטא שלא חזר מהגלות.

זה ביטול מדרגת הדג דקלקול שהוא דגון, ש'חציו ולמעלה אדם, וחציו למטה הוא דג'. אז יתגלה שהלוייתן הוא סעודת אדם, לא דג שהוא 'חציו ולמעלה אדם, חציו ולמטה דג', אלא יתגלה סעודת דג לאדם.

זה שורש צפייתם של ישראל לגאולה השלימה, במהרה בימינו אמן.

דגים שפרשו מן המים, ואז מאיפה התרתם? מדין אסיפה של כולם יחד.

זה מה שאומרת אסתר למרדכי "לך כנוס את כל היהודים כולם" - מה ה"כנוס" הזה מגלה? זה מגלה את החזרה של הסוף לא', ל"דגי הים יאסף לכם". מכאן מגיע ההיתר של הדגים. על אף שהם נתנתקו: 'אלוקיהם של ישן הוא', ובעומק 'ישן הוא' זה מעין חזיר, שזה מוח של שיבוטא, 'ישן' זה המוח שישן - ואז מאיפה מגיע ההיתר של הדגים? "דגי הים יאסף לכם". המוח של שיבוטא לא חזר מהגלות. אז חסר ההיתר של "כל דגי הים יאסף". יש כאן "דגי הים יאסף לכם" אבל אין כאן את "כל דגי הים יאסף לכם".

במדרגה דהשתא מה מתיר הדגים? 'אסיפתם - היא מה שמתרת אותם', ולא צריך לאסוף כל דגי הים כדי להתיר אכילת הדגים.

אבל לעתיד לבוא בגאולה השלימה, ששורשו בהארת פורים, נאמר שצריך לאסוף את כל דגי הים. מצד כך, לוקחים כל הנפזרים שהם מפוזרים ומפורדים, "לך כנוס את כל היהודים", להחזיר מדרגת כל כנסת ישראל בחזרה לשורשם.

זה האבחנה בעומק של דג שהוא בחינת שבע. הרי 'אשה אחת ילדה ששה בכרס אחד', איך נעשה שבע בדג? יחד עם האשה שילדה, זה חוזר להיות בבחינת דגים.

הגמרא אומרת שיש שנים שהחמה לא מאירה עליהם: הדגים ועוברים. הדגים הם בבחינת "בקרוב הארץ", הם נמצאים בקרביים, הם נמצאים בתוכו. ובעוברים נתגלה ששה עוברים בכרס אחד - אבל הדג הוא מעין העובר, שהוא ירך אמו, ואז הדג מגלה שכמה יש כאן? שבע, לא שש.

עומק הצלת כל היהודים מכח מדרגת פורים - מכח אסיפת הכל

זה מדרגת ימי פורים הבאים עלינו לטובה

קול הלשון

073.295.1245 ♦ 605-313-6660 2 » 4 » 12

1

בלבכי משכן
אבנה

2

ארבעת היסודות

3

סדרת "דע את"

4

התבודדות

5

תפילה

6

ספרי קודש

7

דרשות

8

פרשת השבוע

9

מועדי השנה

10 « תורה, גמרא ושולחן ערוך
11 « אנציקלופדיית בלבכי משכן אבנה
12 « אוצר אותיות
13 « ליקוט צורת אדם ועבודתו

לאזנה לשיעורי שמע 'תיקון כח השמחה'

במערכת קול הלשון לחייג לטל'

ישראל: 073-295-1245 ♦ 605-313-6660 USA

ומקיימים: כוכבית [*] סולמית [#] < 223545

[סדרת 'תיקון כל השמחה'] < סולמית [#] < הקש 2